

mod giftige midler, hvorimod det ikke forventes, at private brugere har et sådant kendskab. Der ligger derimod næppe egentlige forbrugsbegrænsningssynspunkter til grund for disse regler, ligesom reguleringen ikke er foretaget ud fra hensynet til midlernes miljørisici. I godkendelsesordningen ligger der ikke en generel målsætning om, at forbruget af bekæmpelsesmidler skal begrænses mest muligt. Der er dog i bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen mulighed for at foretage indirekte forbrugsbegrænsninger ved fastsættelsen af vilkår for den enkelte godkendelse vedrørende

- anvendelsesområde
- midlets dosering og
- midlets effektivitet.

Fastsættelsen af anvendelsesområdet for et middel sker normalt ud fra en vurdering af, hvilke afgrøder midlerne kan anvendes på, hvorimod afvejningen af den totale belastning af miljøet sjældent finder sted. Ved fastsættelsen af doseringer kræves der derimod ofte så lave doseringer som muligt under hensyn til midlernes uheldige virkninger på miljøet. Når der stilles krav om, at midlerne skal være effektive, er det ligeledes, fordi man vil undgå en unødigt spredning af kemikalier, der ikke har nogen effekt.

Selv om et middel er godkendt af Miljøstyrelsen, vil der undertiden fremkomme ny viden om et middel, der kan begrunde, at godkendelsen må trækkes tilbage, eller at vilkårene for godkendelsen må ændres. Hjemmelen til at trække godkendelser tilbage findes i kemikalielovens § 38, hvorefter en godkendelse kan tilbagekaldes, når nye oplysninger skønnes at gøre det nødvendigt. I kommentarerne til § 38 er der som eksempler på, hvilke oplysninger der kan danne grundlag for en tilbagekaldelse, nævnt dels oplysninger, som ikke fandtes på godkendelsestidspunktet, om midlets virkning på sundhed og miljø og dels oplysninger om fremkomsten af erstatningsmidler, der er mindre farlige for sundheden eller mindre skadelige for miljøet.

Langt de fleste af de midler, der anvendes i dag, er midler, der er godkendt (klassificeret af giftnævnet), før loven om kemiske stoffer og produkter trådte i kraft.

I forbindelse med udarbejdelsen af bekendtgørelsen om bekæmpelsesmidler indfør-

te man som overgangsregel i § 44, at giftnævnets klassificeringer af bekæmpelsesmidler bevarede deres gyldighed til 1. januar 1986. Efter denne dato måtte midlerne kun sælges af producenter og importører, såfremt de var godkendt af Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen har i lighed med industrien fortolket denne overgangsbestemmelse således, at samtlige klassificerede midler skulle gøres til genstand for en revurdering inden 1. januar 1986 med henblik på en godkendelse efter de nugældende regler.

Der er nu imidlertid blevet rejst tvivl om hjemmelen til bestemmelsen i § 44, idet Miljøankenævnet i forbindelse med sin afgørelse i ankesagen om tilbagetrækningen af »de gule midler« har tilkendegivet, at nævnet ikke ser, at der er hjemmel til denne bestemmelse i kemikalieloven. Dette betyder, at Miljøstyrelsen vanskeligt kan fastholde over for firmaerne, at giftnævnets klassificeringer automatisk bortfalder 1. januar 1986. Miljøankenævnet har samtidig peget på, at det eneste bidrag i kemikalieloven til administrationen af giftnævnets klassificeringer er det, der følger af § 38 om tilbagekaldelser af godkendelser.

Efter loven stilles der ikke krav om, at giftnævnets klassificeringer generelt skal gøres til genstand for revurdering med henblik på at erstatte klassificeringerne med Miljøstyrelsens godkendelse. Midlerne kan således markedsføres, indtil Miljøstyrelsen med hjemmel i § 38 måtte træffe en konkret afgørelse for hvert enkelt middel.

En fortolkning af lovens § 38 fører til, at klassificerede midler, der ifølge nye oplysninger må anses for særlig farlige for sundhed eller miljø, eller som kan erstattes af mindre farlige midler, kan tilbagekaldes helt fra markedet eller markedsføres på ændrede vilkår. Grundlaget for tilbagetrækning eller ændring af vilkår vil være parallelt med det, der gælder for tilbagetrækning af nye midler. Hvor der derimod ikke foreligger nye oplysninger på et middel om enten sundheds- eller miljøskadelige effekter eller om alternativer, kan midlet markedsføres på uændrede vilkår, det vil sige, at giftnævnets godkendelse opretholdes.

Sammenfattende må man konkludere, at bekæmpelsesmiddellovgivningen i et vist omfang giver Miljøstyrelsen mulighed for at styre de markedsførte bekæmpelsesmidler i